

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 684/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Slovenský poľovnícky zväz, Poľovnícke združenie Lovena**, IČO 35 535 407, Pri Miklušovej väznici 8, Košice, zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Co/101/2022 z 27. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Co/101/2022 z 27. júna 2022. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Poľovnícke združenie Lovena (ďalej aj „poľovnícke združenie“) je organizačnou zložkou Slovenského poľovníckeho zväzu (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorý je poľovníckou organizáciou podľa § 32 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“).

3. Výbor poľovníckeho združenia 29. júla 2020 rozhodol o uložení disciplinárneho trestu, ktorým vylúčilo zo svojho členstva disciplinárne stíhaného [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „rozhodnutie výboru“) podľa § 4 ods. 1 písm. d) Disciplinárneho poriadku Slovenského poľovníckeho zväzu s odkazom na údajné hrubé porušenie záujmov žalovaného podľa čl. 5 ods. 2 Domáceho poriadku,

a to údajným konaním [REDAKOVANÉ], ktorým mal vážnym spôsobom narušiť medziľudské vzťahy podľa § 3 ods. 1 písm. c) a § 3 ods. 2 Disciplinárneho poriadku Slovenského poľovníckeho zväzu.

4. Vylúčený člen združenia [REDAKOVANÉ] proti tomuto rozhodnutiu výboru podal odvolanie. Členská schôdza poľovníckeho združenia svojím rozhodnutím zo 6. septembra 2020 podané odvolanie zamietla ako neopodstatnené. Výbor poľovníckeho združenia [REDAKOVANÉ] listom z 10. septembra 2020 oznámil zánik jeho členstva v tomto združení.

5. Okresnému súdu bola následne doručená žaloba [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) z 31. decembra 2020, ktorou žiadal o určenie, že je členom poľovníckeho združenia. Sťažovateľ sa k podanej žalobe vyjadril opakovane podaniami z 29. marca 2021 a 2. júna 2021, v ktorých namietal, že žaloba žalobcu má byť predmetom konania v správnom súdnictve, pričom poukazoval na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít v obdobných veciach vrátane kompetenčného senátu najvyššieho súdu. Poukázal zároveň na to, že prostredníctvom členstva v poľovníckej organizácii spĺňajú jej členovia podmienku členstva v Slovenskej poľovníckej komore, a to je zároveň predpokladom získania poľovného lístka.

6. Okresný súd Košice I predmetnú vec posúdil tak, že má byť predmetom prieskumu v správnom súdnictve, a preto svojím uznesením č. k. 25C/1/2021 z 26. januára 2022 (ďalej len „uznesenie z 26. januára 2022“) vyhlásil, že v predmetnej veci nemá právomoc konať, ďalšími výrokmi rozhodol o zastavení konania, nepriznaní náhrady trov konania žalovanému a postúpení veci krajskému súdu po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia.

7. Žalobca podal proti uzneseniu okresného súdu z 26. januára 2022 odvolanie. Napadnutým uznesením krajský súd rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu z 26. januára 2022 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že dôvodom na zrušenie uznesenia okresného súdu bol právny názor krajského súdu, podľa ktorého o žalobe žalobcu proti rozhodnutiu o jeho vylúčení z poľovníckeho združenia rozhoduje súd v civilnom sporovom konaní, a nie správny súd v konaní podľa Správneho súdneho poriadku, teda že nejde o vec správneho súdnictva. Uznesenie krajského súdu bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené 18. júla 2022.

8. Otázka vecnej príslušnosti súdu je pre ďalší postup v konaní o žalobe žalobcu smerujúcej proti sťažovateľovi kľúčová. Sťažovateľ je preto toho názoru, že v predmetnej veci existujú špecifické okolnosti, ktoré odôvodňujú prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavným súdom, pretože na konanie o tejto žalobe nie je vecne príslušný konať okresný súd, ale súd krajský.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevyrovnal s ním predloženou argumentáciou, podľa ktorej predmetom tohto konania je vec, ktorá má byť prerokovaná a rozhodnutá v správnom súdnictve. Uvedený právny názor sťažovateľ podoprel poukazom na rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1KO/16/2019 z 25. novembra 2020. V súvislosti s ním tvrdenu verejnoprávnou povahou

rozhodnutia o vylúčení z poľovníckeho združenia poukázal na to, že získaním členstva v združení nadobudne zároveň členstvo v Slovenskej poľovníckej komore, a to je jednou zo zákonom stanovených kumulatívnych podmienok pre vydanie poľovníckeho lístka. Zároveň argumentoval, že krajský súd svoj odklon od uvedenej ustálenej súdnej praxe v napadnutom uznesení nijakým spôsobom neodôvodnil, a preto ho možno považovať za arbitrárne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré tento súd založil na právnom názore, že vecne príslušným na preskúmanie rozhodnutia disciplinárneho orgánu poľovníckeho združenia vo veciach vylúčenia jej člena pre porušenie disciplinárneho poriadku je všeobecný súd v rámci civilného sporového konania, a nie správny súd.

11. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

12. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

13. Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu. Právo na súdnu a inú právnu ochranu poskytuje ústava každému právu, ktoré je v právnom poriadku Slovenskej republiky upravené a ktorého sa zákonom ustanoveným postupom možno domáhať na súdnom alebo inom orgáne Slovenskej republiky. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94).

14. Sťažovateľ namietal, že napadnuté uznesenie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Ústavný súd sa preto oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia, v ktorom krajský súd uviedol, že:

a) Okresný súd v predmetnej veci zvolil nesprávny procesný postup podľa § 9 a § 10 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keď konanie zastavil a vec postúpil krajskému súdu,

vychádzajúc zo záveru, že vec nepatrí do jeho právomoci. Správne mohol okresný súd dospieť len k záveru o svojej vecnej nepríslušnosti a v súlade s týmto záverom mal postupovať podľa § 40 a nasl. CSP, t. z. bezodkladne postúpiť vec príslušnému súdu bez rozhodnutia, a upovedomiť o tom žalobcu a aj sťažovateľa ako žalovaného, ktorému bola už žaloba v tom čase doručená. Takýmto postupom okresný súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, t. j. sú naplnené dôvody na zrušenie napadnutého uznesenia podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

b) Odhliadnuc od nesprávneho procesného postupu okresného súdu, je podľa krajského súdu tento súd v preskúmvanej veci aj vecne príslušným na jej prejednanie podľa § 12 CSP, keďže predmetom konania je nárok uplatnený žalobou podľa § 137 písm. c) CSP.

c) Krajský súd uzavrel, že otázka, akú povahu majú disciplinárne rozhodnutia orgánov poľovníckeho združenia, bola už súdnou praxou jednoznačne vyriešená tak, že ide o rozhodnutia, ktoré nemajú verejnoprávnu povahu. Tieto rozhodnutia nemožno považovať za rozhodnutia vydané v oblasti verejnej správy, pretože vzťah poľovníckeho združenia a jeho člena vo veciach týkajúcich sa práv členov združenia je vzťahom súkromnoprávnym, o ktorom je potrebné konať a rozhodnúť v civilnom sporovom konaní. Uvedený záver má základ v náleze ústavného súdu č. k. PL. ÚS 19/2014 zo 16. marca 2016, v ktorom ústavný súd špecifikoval štyri kritériá určenia povahy právneho subjektu, t. z. či ide o subjekt súkromnoprávny, ktorý je prostriedkom realizácie združovacieho práva, alebo ide o subjekt, ktorý je orgánom záujmovej samosprávy, ktorý rozhoduje v oblasti verejnej správy. K podstatným kritériám rozhodovania v tomto prípade patrí zodpovedanie otázky, či subjekt disponuje zverenou administratívnou, normotvornou a disciplinárnou právomocou a či cieľom dotknutého subjektu je naplnenie verejného záujmu. Ústavný súd v tomto náleze konštatoval, že Slovenská poľovnícka komora napĺňa kritériá orgánu záujmovej samosprávy, ktorý rozhoduje v oblasti verejnej správy. Ide o subjekt, ktorého zriadenie, organizačnú štruktúru i rozdelenie úloh jednotlivým orgánom je stanovené zákonom, disponujúci administratívnou, normotvornou a disciplinárnou právomocou, rozhoduje aj o vydaní poľovného lístka, predĺžení jeho platnosti a má aj právomoc prejednávať disciplinárne previnenia držiteľov poľovných lístkov. Cieľ Slovenskej poľovníckej komory má verejnoprávny rozmer, pretože jej úloha spočíva v ochrane poľovníctva a zveri, starostlivosti o zver, zlepšovaní životných podmienok zveri, výkone práva poľovníctva a realizovaní iných zákonom vymedzených úloh. Krajský súd poukázal aj na bod 122 nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 19/2014 zo 16. marca 2016, v ktorom je uvedené: „v právnom štáte je absolútne vylúčené priznať akejkoľvek právnickej osobe verejnomoceenské oprávnenia bez explicitnej opory v zákone. Zákon 274/2009 Z. z. o poľovníctve žiadne prerogatíva verejnej moci poľovníckym organizáciám nepriznáva. Eventuálne rozhodnutie stanovami určeného orgánu poľovníckej organizácie o vylúčení svojho člena nie je výkonom verejnej moci (ani verejnej správy), pretože ide o rozhodnutie súkromnoprávneho subjektu (poľovníckej organizácie ako právnickej osoby) o svojom členovi, a teda o súkromnoprávných pomeroch tohto člena. Na tom nič nemení skutočnosť, že zákon o združovaní sa na združovanie občanov na výkon práva poľovníctva nevzťahuje, čo je z hľadiska združovacej podstaty poľovníckych organizácií iba formálna náležitosť. Nič na tom nemení dokonca ani skutočnosť, že výkon práva poľovníctva vykazuje evidentný verejnoprávny rozmer.“

d) Následne krajský súd poukázal na rozhodnutie kompetenčného senátu najvyššieho súdu č. k. 1KO/33/2017 z 10. októbra 2017 v konaní o určenie neplatnosti rozhodnutí disciplinárnych orgánov poľovníckeho združenia ako žalovaného, pričom disciplinárne previnenie vylúčeného člena poľovníckeho združenia v tomto prípade vyplývalo z porušenia Disciplinárneho poriadku Slovenského poľovníckeho zväzu. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že poľovnícke združenie je záujmová samospráva *sui generis*, a teda rozhodnutia poľovníckeho združenia by mohli za určitých podmienok podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve. Avšak iba za splnenia predpokladu, že by išlo o rozhodnutie vydané v oblasti verejnej správy a vo verejnom záujme. Ani zákon o poľovníctve, ani žiaden iný zákon poľovníckym združeniam nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Preto takéto rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 6 ods. 2 CSP. Takému prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Vzhľadom na to, že vzťah poľovníckeho združenia a jeho člena vo veciach týkajúcich sa uplatnenia práv členov združenia je vzťahom súkromnoprávnym a nespadá do oblasti verejnej správy, je potrebné považovať za právne konformné postupovať v prejednávanej veci podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a preskúmať napadnuté uznesenia členskej schôdze na základe podanej žaloby v klasickom občianskoprávnom konaní, s poukazom na to, že ide občianske konanie „*sui generis*“, v ktorom ustanovenia Správneho súdneho poriadku aplikovať nemožno, pretože uznesenia členskej schôdze bezpochyby nemožno považovať za rozhodnutia v oblasti verejnej správy. Z týchto dôvodov kompetenčný senát uzavrel, že prejednávaná vec nepatrí do správneho súdnictva. Uvedené rozhodnutie bolo publikované aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod č. 19/2018. Krajský súd poukázal na rozhodnutie kompetenčného senátu najvyššieho súdu č. k. 1KO/4/2020 z 8. júna 2021 v skutkovo obdobnej veci, v ktorom dospel najvyšší súd k identickým právnym záverom týkajúcim sa posúdenia vecnej príslušnosti súdu pri preskúmaní rozhodnutia disciplinárnych orgánov poľovníckej organizácie. Z obdobných právnych záverov napokon vychádzali aj rozhodnutie Okresného súdu Brezno č. k. 6C/25/2020 zo 14. septembra 2020 a č. k. 2C/21/2020 z 9. júna 2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/54/2021 z 10. marca 2022.

e) Na základe uvedených záverov, s poukazom na súdnu prax ústavného súdu, najvyššieho súdu i všeobecných súdov krajský súd uzavrel, že na prejednanie žaloby o určenie, že žalobca je členom poľovníckeho združenia, je vecne príslušný okresný súd podľa § 12 CSP, pretože ide o súkromnoprávny spor, o ktorom je potrebné konať a rozhodnúť v civilnom sporovom konaní.

15. Ústavný súd súhlasí s názorom sťažovateľa, že preskúmanie kasačného rozhodnutia ústavným súdom je možné len vo výnimočnom prípade, a to iba keď dôvody pre tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia zmätočným záťažiam, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (II. ÚS 868/2016, II. ÚS 6/2018, I. ÚS 443/2019). V tomto prípade sťažovateľ pred ústavným súdom namietal, že prípadná vada konania spočívajúca v nesprávnom určení vecnej príslušnosti súdu by mohla znehodnotiť ďalší priebeh konania, a preto ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia.

16. Podstatným pre rozhodnutie v tejto veci bolo rozhodnutie o povahe rozhodnutia vydaného disciplinárnym orgánom poľovníckeho združenia o jeho vylúčení. Spor v tejto veci je založený na existencii konkurenčných právnych záverov pri posudzovaní tejto otázky, pričom každý z nich možno podporiť existujúcou judikatúrou najvyššieho súdu.

17. Krajský súd založil svoj záver na tvrdení o súkromnoprávnej povahe poľovníckeho združenia, ktorá dôsledne rešpektuje spolkovú autonómiu, v prospech ktorej sa ústavný súd vyjadril už v náleze č. k. PL. ÚS 10/08, v ktorom uviedol, že čl. 29 ods. 1 ústavy (právo slobodne sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach) zaväzuje štátnu, resp. verejnú moc, aby nezasahovala do slobody združovania, ktorá patrí súkromným osobám. K základným predpokladom výkonu tohto práva patrí kolektívne konanie – konanie osôb, napĺňanie spoločného cieľa, dobrovoľnosť, samosprávny charakter, autonómny priestor spolkového života, oddelenosť od štátu, nerozdeľovanie zisku. Taktiež vo veci sp. zn. PL. ÚS 11/2010 ústavný súd poukázal na právnu úpravu, na názory právnej teórie, ako aj niektorých súdnych orgánov ochrany ústavnosti v európskych štátoch, ktoré zdôrazňujú prvok dobrovoľnosti pri zakladaní združení požívajúcich ochranu prostredníctvom slobody združovania (§ 1 ods. 1 rakúskeho Bundesgesetz über Vereine, BGBl. I 66/2002), prvok oddelenosti od štátu (nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. decembra 2006 vo veci sp. zn. I. ÚS 90/06, N 223/43 SbNU 497) i prvok vnútornej organizačnej autonómie v medziach zákona (rozhodnutie rakúskeho Spolkového ústavného dvora vo veci VfSlg 3369/1958), ktorý však musí rešpektovať všeobecné ústavné limity i požiadavku proporcionality (Bric, J: Vereinsfreiheit: Eine rechtsdogmatische Untersuchung der Grundfragen des Vereinsrechts. Springer. Wien, New York 1998).

18. Podporu uvedeného právneho záveru je možné nájsť taktiež už v uznesení najvyššieho súdu č. k. Sžnč/1/2010 z 25. januára 2011, ktoré prispelo k odlíšeniu združenia ako subjektu čisto súkromnoprávnej povahy od združenia, na ktoré je zákonom prenesený výkon časti verejnej moci, a deklarovalo, že prieskum rozhodnutí či nečinnosti orgánov združenia nie je bez ďalšieho výkon správneho súdnictva. To, že združeniu alebo jeho orgánom vyplýva určitý postup pre konanie na podnet člena združenia z jeho stanov alebo organizačného a rokovacieho poriadku, však neznamená, že ide o správne konanie a vydanie rozhodnutia v rámci správneho konania a jeho vrchnostenského oprávnenia v rámci zákonom prenesenej alebo zverenej delegovanej pôsobnosti konať a rozhodovať vo veciach verejnej správy. Svoju argumentáciu súd v tomto uznesení podporil aj odkazom na ustálenú judikatúru súdov Českej republiky (uznesenie Mestského súdu v Prahe vo veci sp. zn. 28 Ca 91/94 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 3 Cdon 1177/96 zo 17. februára 1998, ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. IV ÚS 9/98).

19. K identickým právnym záverom dospeli súdy aj v ďalších veciach, napr. uznesenie najvyššieho súdu č. k. 10Sžk/35/2018 z 19. júna 2019, uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/53/2019 zo 4. septembra 2019 a č. k. 14Sa 16/2022 z 25. mája 2022 a iné.

20. Ako argument v prospech uvedenej aplikácie dotknutých zákonných ustanovení je možné napokon uviesť aj samotný Správny súdny poriadok, ktorý v rámci tretieho oddielu označeného Konanie vo veciach združovania občanov definuje možnosť podať správnu žalobu len na statusové veci združenia, a síce žalobu o preskúmanie rozhodnutia o registrácii združenia podľa osobitného predpisu a žalobu o preskúmanie rozhodnutia o rozpustení združenia podľa osobitného predpisu.

21. Súkromnoprávna povaha poľovníckych organizácií je napokon zdôraznená i v databáze ASPI v komentári k § 32 zákona o poľovníctve, ktorý vysvetľuje presun právnej úpravy poľovníckej organizácie do tohto zákona, ktorého cieľom bola zmena právneho statusu všetkých dovtedy registrovaných subjektov – občianskych združení na účely výkonu práva poľovníctva vzniknutých podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov platnom v tom čase, t. z. prispôbenie ich základných interných predpisov novoprijatej právnej úprave, pričom následkom nesplnenia tejto povinnosti do 31. januára 2010 bolo ich zrušenie a zánik. Poľovnícka organizácia podľa tohto komentára nevykonáva žiadnu záujmovú samosprávu, jej cieľom je výlučne užívanie poľovného revíru a ani nemá akúkoľvek rozhodujúcu právomoc v určitej oblasti, v určitom čase a na určitom mieste (ergo pôsobnosť vydávať individuálne právne akty, ktoré je možné postupom podľa ustanovení správneho poriadku nútene vymáhať). Právny vzťah medzi členom poľovníckej organizácie a poľovníckou organizáciou nie je založený na báze vrchnostenského príkazu, ale na báze dobrovoľnosti. Poľovnícke organizácie sa riadia svojimi vlastnými predpismi, v ktorých sa spravidla nachádza aj právna úprava označovaná ako „kárna“ či „disciplinárna“. Cieľom obdobnej úpravy je riešenie konania niektorého z členov, ktoré nie je v záujme poľovníckej organizácie. Predmetnú „právnu“ úpravu však nie je zo skôr opísaných dôvodov možné stotožniť s právnymi inštitútmi tzv. správneho trestania.

22. Druhý, takpovediac konkurenčný právny názor, na ktorý sa odvoláva sťažovateľ, je založený na posúdení poľovníckej organizácie ako združenia verejnoprávnej povahy a opiera sa o uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4Nds/2/2014 zo 4. júna 2014, v ktorom tento súd vyslovil: *„Vo vzťahu k spomínanému charakteru poľovníckych združení je potrebné uviesť, že i tieto sú právnickými osobami, zriadenými na dosiahnutie účelu určeného zákonom o poľovníctve a podľa jeho ustanovení, pričom na základe § 80 ods. 9 zákona o poľovníctve sa i poľovnícke združenia, založené pred účinnosťou zákona o poľovníctve, t. j. podľa zákona o združovaní občanov, považujú za poľovnícke združenia založené podľa zákona o poľovníctve. To znamená, že i tieto záujmové organizácie boli povinné zosúladiť svoje stanovky so zákonom o poľovníctve (§ 80 ods. 12 zákona o poľovníctve) a podliehajú jeho režimu a to vrátane disciplinárneho trestania svojich členov, predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosť, že podľa § 80 ods. 15 zákona o poľovníctve do vzniku orgánov a organizačných zložiek komory (Slovenskej poľovníckej komory zriadenej citovaným zákonom podľa § 41 ods. 1 a nasl. v spojení s § 81) vykonáva jej činnosť Slovenský poľovnícky zväz. V tomto ohľade ide o typický výkon administratívneho trestania členov záujmovej korporácie, v konečnom dôsledku za účelom zabezpečenia riadneho a so zákonom súladného výkonu poľovníctva, a to na základe zmocnenia zákona a spôsobom, ktorý prostredníctvom schvaľovania disciplinárneho poriadku a stanov podlieha kontrole orgánov štátnej správy na úseku poľovníctva. Je nepochybné, že návrhom napadnuté rozhodnutia orgánov odporcu, t. j. rozhodnutia vydané v rámci dvojinštančného disciplinárneho konania, majú charakter individuálneho správneho aktu, ktorý svojím enunciatom zásadne zasahuje do práv a povinností navrhovateľa vo vzťahu k jeho právu výkonu poľovníctva v rámci poľovníckeho združenia ako záujmovej korporácie.“*

23. Sťažovateľ poukázal aj na obdobný právny názor v uznesení najvyššieho súdu č. k. 1KO/16/2019 z 25. novembra 2020 vydanom vo veci určenia neplatnosti disciplinárneho rozhodnutia disciplinárnej komisie miestnej organizácie Slovenského zväzu rybárstva. V tomto rozhodnutí najvyšší súd poukázal na verejnoprávny rozmer cieľov tohto združenia a nerovnosť v postavení dotknutých subjektov (orgány združenia a člen združenia), keďže vo veci

disciplinárneho opatrenia Slovenský rybársky zväz, resp. jeho orgány rozhodujú autoritatívne a vydávajú individuálne správne akty. Následne na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu vo veciach disciplinárneho konania a rozhodovania Slovenského rybárskeho zväzu, v ktorých dospel k obdobným záverom (rozhodnutie č. k. 8Sžo/36/2016, č. k. 1KO/33/2017 z 10. októbra 2017).

24. Uvedený právny názor môže byť podporený napr. aj rozhodnutím ústavného súdu č. k. II. ÚS 413/09, v ktorom sa ústavný súd nezaoberal vecnou príslušnosťou súdu a preskúmal aj rozhodnutie správneho súdu pri rozhodovaní o vylúčení člena združenia jeho disciplinárnym orgánom, ale aj rozhodnutím najvyššieho súdu č. k. 2Sdo 14/2012 z 22. augusta 2014, 1Nds/2/2016 z 26. mája 2016, na ktoré poukazuje sťažovateľ vo svojej sťažnosti.

25. Ústavný súd aj v tomto prípade zotrváva na svojej ustálenej judikatúre, podľa ktorej nie je jeho úlohou zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou najvyššieho súdu (I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08).

26. Ústavný súd poukazuje na odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom sa krajský súd podľa neho ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s otázkou vecnej príslušnosti súdu na rozhodovanie o predmete tohto konania, a to poukazom a citáciou relevantných právnych záverov týkajúcich sa kritérií posúdenia povahy napadnutého uznesenia v rozhodnutiach všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu. Uvedené právne závery krajského súdu teda možno považovať za ústavne udržateľné a samotná nespokojnosť sťažovateľa s nimi, resp. jeho stotožnenie sa s konkurenčnými právnymi názormi nie je pre posúdenie tejto veci relevantná.

27. Sťažovateľ taktiež namietal, že verejnoprávny charakter rozhodnutia disciplinárneho orgánu poľovníckeho združenia možno vyvodit' zo skutočnosti, že zánikom jeho členstva v poľovníckej organizácii podriadenej Slovenskému poľovníckemu zväzu zaniká aj jeho (sťažovateľovo) členstvo v Slovenskej poľovníckej komore, ktoré je jednou zo zákonných kumulatívnych podmienok nadobudnutia poľovníckeho lístka.

28. V tejto súvislosti je potrebné v prvom rade pripomenúť, že poľovnícke združenie nie je profesnou organizáciou, a preto je nemožné, aby malo za úlohu naplniť úlohy zverené vo verejnom záujme Slovenskej poľovníckej komore. Túto skutočnosť napokon potvrdzuje aj právny názor ústavného súdu vyslovený v už spomínanom náleze č. k. PL. ÚS 19/2014, v ktorom sa vyjadril aj k vtedajšej aplikácii zákona o poľovníctve súvisiacej so sprostredkovaným členstvom v Slovenskej poľovníckej komore, ktoré v súlade so vtedajšími stanovami tejto komory malo vzniknúť „automaticky“ vznikom členstva v poľovníckej organizácii. Ústavný súd v tejto súvislosti uviedol: «Normovaný postoj komory nemá žiaden právny základ v zákone o poľovníctve a nerešpektuje právnu samostatnosť a oddelenosť komory a poľovníckych organizácií z hľadiska ich právnej subjektivity. Podstata združovacieho práva spočíva v tom, že združujúce sa subjekty sú oprávnené dobrovoľne sa rozhodnúť o inštitucionalizácii svojich spoločných záujmov prostredníctvom založenia nového subjektu práva, ktorého právna subjektivita je odlišná od právnej subjektivity jeho zakladateľov. Ak je potom takéto novozaložené združenie ex lege členom ďalšieho subjektu (hoci aj verejnoprávnej korporácie), nevyvoláva to automaticky členstvo členov združenia vo verejnoprávnej korporácii. Popísané „sprostredkované“ členstvo by muselo mať zákonný základ, no niet ho. Výklad, ku ktorému

pristúpila komora pri koncipovaní citovaných ustanovení, obmedzuje bez náležitého zákonného základu slobodu združovania tých fyzických osôb, ktoré nie sú držiteľmi poľovných lístkov a chcú sa združovať v poľovníckych organizáciách. Výklad komory je tak ústavne nekonformný pre rozpor s čl. 29 ods. 3 ústavy.» Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľa za právne irelevantnú.

29. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd záver krajského súdu o vecnej príslušnosti okresného súdu na prejednanie určovacej žaloby člena poľovníckeho združenia proti disciplinárnemu rozhodnutiu orgánov tohto združenia o vylúčení jej člena, rešpektujúci spolkovú autonómiu, považuje za ústavne konformný. Samotná nespokojnosť sťažovateľa s napadnutým uznesením, resp. so závermi krajského súdu, sama osebe nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozhodnutia a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv.

30. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Peter Straka
predseda senátu